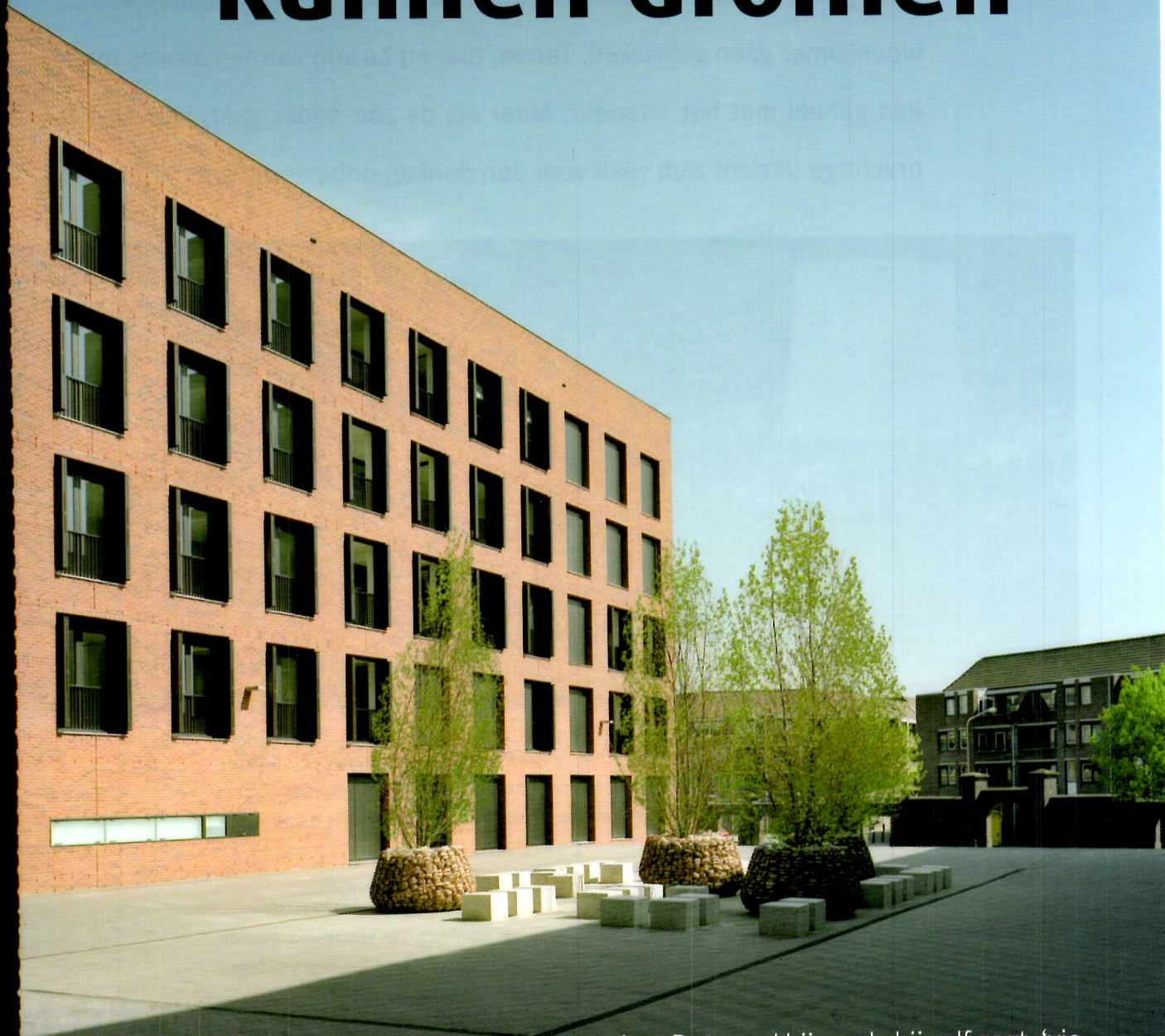

“Een architect moet zijn gebouw kunnen dromen”

Al heel jong wist hij dat hij architect wilde worden. Dat werd hij, zoals hij zelf zegt, ‘via de lange weg’. Een technische opleiding via mts, hts en later, toen hij al werkzaam was bij het architectenbureau Arets & Van de Berg, de academie voor bouwkunst.

“Eigenlijk ben ik autodidact”, zegt Jo Janssen. *Tekst: Dymphy Swakhoven / Foto's: Bas Quaadvlieg*

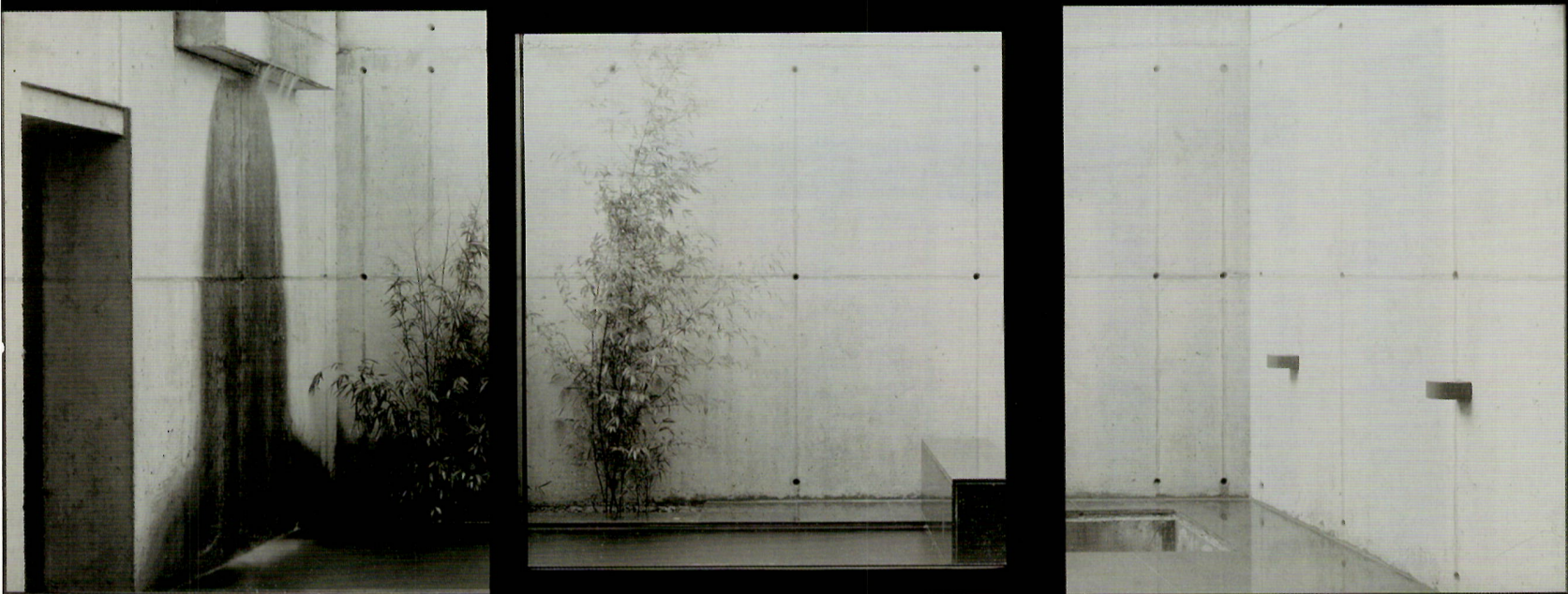

“Bij architectuur gaat het om de mentale potentie van een plek, die moet je zien te achterhalen”

“Achteraf gezien, is die praktijkschool van wezenlijk belang geweest. Het is de ouderwetse manier om het vak te leren. Ik heb echter nooit de intentie gehad een eigen architectenbureau te beginnen, dat is me echt overkomen.” Nu runt Jo Janssen een bureau waar zeven architecten werkzaam zijn. Het begon met het winnen van een prijsvraag, waarna twaalf grondgebonden eengezinswoningen ‘Leesten-De Enk’ in Zutphen naar zijn ontwerp mochten worden gebouwd. Inmiddels heeft Janssen vele prestigieuze projecten en prijzen aan zijn palmares mogen toevoegen. Regionale projecten van zijn hand zijn onder andere de Open Universiteit in Heerlen, het hoofdkantoor van de Waterleidingmaatschappij in Maastricht en Piazza Ceramique, twee blokken met 92 woon- en werkruimten in de Maastrichtse ‘architectuurwijk’ Ceramique. Altijd zijn het ontwerpen die opvallen door hun functionaliteit en ingetogen klasse. “We proberen elk jaar een grootschalig project, een particulier woonhuis en daarnaast projectmatige woningbouw te doen”, zegt Jo Janssen. “Want door verschillende dingen te doen, blijf je leren.”

Mystieke beslotenheid

Zijn bureau werkt internationaal, maar hij blijft standplaats Maastricht een fantastische omgeving vinden. “Ik hou erg van de typologie van deze stad, de historie en de beslotenheid van de gebouwen. De verborgen plekken van middeleeuwse steden kunnen me enorm fascineren. Vooral het idee dat achter die muren een compleet andere wereld schuilgaat. Dat heeft iets mystieks en verleidt tot een ontdekkingsreis. Het is spannend. Besloten tegenover het open is een terugkerend thema in mijn werk. Dat beschermend masker tegen de buitenwereld werd doorbroken in de architectuur van de jaren zeventig. De standaard woonwijken en het typisch Nederlandse concept van de doorzonwoning deden afbreuk aan de privacy en het gevoel van geborgenheid. Stedenbouwkundig gezien hangen we nog aan die jaren zeventig en tachtig met onze ‘open’ woonwijken. Het is nog steeds de norm, terwijl we toch behoefte blijken te hebben aan dat masker. Een mooi voorbeeld in dat verband is ons project in Zutphen, twaalf woningen met afgeschermdde voorgevels. Die beslo-

*“Wij hebben in het zuiden
gevoel voor ruimte en
decorum en dat zie je terug
in de architectuur”*

tenheid wordt door de bewoners als zeer prettig ervaren. Het werkt niet isolerend, maar is juist een prikkel om de straat op te gaan en in contact te komen met medebewoners.”

Geografische invloeden

“Holland leeft op grond die is geleend van de zee. In Zuid-Nederland bouw je op ‘echte’ grond. Het lijkt wel of architecten in het zuiden daardoor gebouwen bewuster in de omgeving zetten. Tijdens de Euregionale Architectuur Manifestatie E13, waar architecten uit drie landen samenkwamen, hebben we gesproken over onze verschillen en overeenkomsten. Je kon bijna een lijn trekken van Keulen door Limburg naar Antwerpen. Er was een duidelijk verschil merkbaar tussen architecten die zuidelijk of noordelijk van deze fictieve lijn werken. Wij hebben in het zuiden gevoel voor ruimte en decorum, misschien door onze katholieke mentaliteit, die je terugziet in de architectuur. In een calvinistische setting wordt dit al snel gezien als overdaad, verspilling. In het internationale spectrum scoren Nederlandse architecten enorm met hun vrijdenkendheid. Het lijkt vaak alsof ze in hun ontwerpen bewust over de top gaan, omdat ze weten dat ze teruggefloten worden. Nederland blijft een koopmanscultuur houden.”

Mentale potentie

“Ik leer veel als ik op reis ben. Je kunt je bijvoorbeeld afvragen waarom in Japan gebouwd wordt zoals ze daar doen. Door de enorme bevolkingsdichtheid zijn Japanse architecten meesters in inventief ruimtegebruik. Zestig vierkante meter is daar een woning. Ruimte is belangrijker dan isolatie. Dat kun je alleen begrijpen als je er hebt rondgelopen. Ik kom zelf vaak en graag in Zwitserland. Met dat land heb ik iets en er wordt ongelooflijk goed gebouwd. Op simpele manieren wordt kwaliteit gegenereerd en vakmanschap wordt er ontzettend gewaardeerd. Zwitserse regio's bouwen, deels noodgedwongen vanwege het dure transport, met regionale materialen. Het mooie daaraan is dat ze zo een eigen identiteit creëren. Ook bij moderne gebouwen lijkt het alsof ze er altijd al thuishoorden. En dat is voor mij precies de uitstraling die architectuur moet hebben. Dingen die je in het buitenland ziet, integreer je in je werk en dat werk moet weer integreren in de eigen omgeving. Natuurlijk kun je daaraan moderne elementen toevoegen, maar het gaat om de mentale potentie van een plek. Die moet je zien te achterhalen. Soms zit dat in iets heel kleins, dat nauwelijks opvalt. Die analyse kost tijd. Wij besteden enorm veel tijd aan puzzelen, zoals we dat noemen. Een concept steeds beter zien te krijgen, tot werktekeningniveau. We ontwerpen en tekenen alles zelf en werken alle projecten uit in maquettes van 1:500, de ideale schaalgrootte voor stedenbouwkunde. Dat moet. Een architect moet zijn gebouw kunnen dromen.”

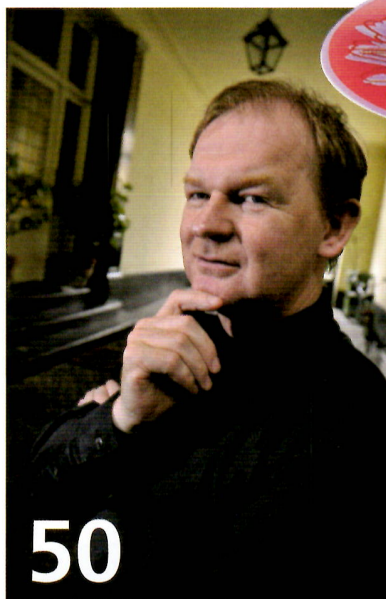
Inhoud

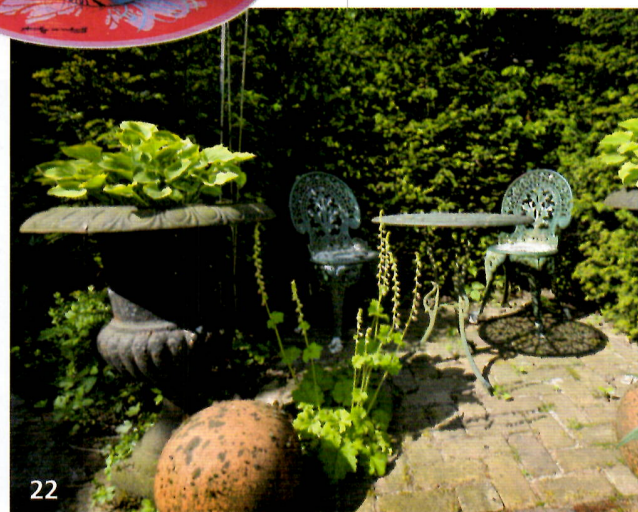
44

96

50

22

In dit nummer

- 10 **Rust en ruimte creëren**
- 12 **Portrettitst Corstiaan de Vries**
"Ik had ook interieurarchitect kunnen worden"
- 22 **Tuin met een Engels hart**
Achter de deur van Harry Wijnen en Christel van Schijndel
- 30 **Instant zwemplezier**
- 36 **Milaan dicteert**
Wit, zachte vormen en hout
- 44 **Moderne pronkstukken**
De traditionele pronkvaas in een nieuw jasje
- 49 **Buiten wordt binnen**
- 50 **Jo Janssen**
"Een architect moet zijn gebouw kunnen dromen"
- 56 **Kunst en natuur vergroten de waarde van ons leven**
- 58 **Gijs Bakker**
Concept en ambacht

36

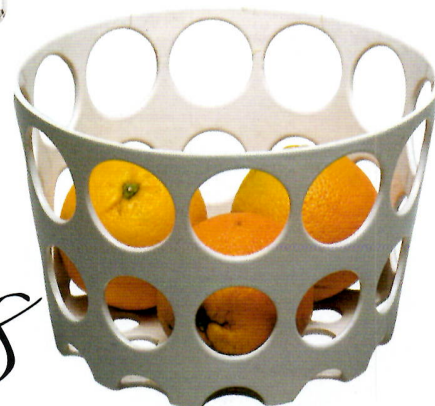

12

Shopping

- 28 **Zomerdag**
Een witte omgeving zorgt voor de nodige koeling
- 54 **Plug and play**
- 65 **Bijzonder buitenleven**
- 79 **Het beste onder de zon**
- 96 **Avondrood**
Een zwoele zomeravond
- 117 **Boeken**

58

EDITIE LIMBURG/GRENSSTREEK

EXCELLENT

Leven & Wonen

Gijs Bakker
Internationaal befaamd
en bewonderd

**TRENDS SPOTTEN
IN MILAAN**

**ENGELSE TUIN
TUSSEN
LIMBURGSE HEUVELS**

*Huizen in het buitenland
Wat voor u?*